

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO IN OKOLJE

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

T: 01 478 9000

F: 01 478 9021

E: gp.mko@gov.si

www.mko.gov.si

Številka: 007-209/2014		
Ljubljana, dne 20. junija 2014		
EVA 2014-2330-0112		
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si		
ZADEVA: Uredba o delovanju in financiranju varuha odnosov v verigi preskrbe s hrano – predlog za obravnavo		
1. Predlog sklepov vlade:		
Na podlagi šestega odstavka 61.e člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 - ZdZPVHVVR in 26/14) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne... sprejela naslednji sklep:		
Vlada Republike Slovenije je izdala Uredbo o delovanju in financiranju varuha odnosov v verigi preskrbe s hrano in jo objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.		
		Tanja ŠARABON generalna sekretarka
Prejmejo:		
- Ministrstvo za kmetijstvo in okolje, - Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.		
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:		
- Janja Kokolj Prošek, vodja Službe za živilskopredelovalno industrijo in mednarodno medinstitucionalno sodelovanje, - Martin Gosenca, Služba za živilskopredelovalno industrijo in mednarodno medinstitucionalno sodelovanje, - Maja Močilar, Služba za pravne zadeve.		
5. Kratek povzetek gradiva:		
Uredba o delovanju in financiranju varuha odnosov v verigi preskrbe s hrano se izdaja v okviru opravljanja tekočih poslov vlade po 115. členu Ustave Republike Slovenije, ker gre za izvrševanje določbe šestega odstavka 61.e člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 - ZdZPVHVVR in 26/14).		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA
c)	administrativne posledice	DA
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: - nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja - razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):				

- prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov,
- odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov,
- obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

(Samo če izberete NE pod točko 6.a.)

Sprejem predloga uredbe predvideva finančne posledice za državni proračun in za druga javna finančna sredstva. Sredstva za delovanja varuha, bo zagotavljalo Ministrstvo za kmetijstvo in okolje. Varuhu pripada nagrada za opravljanje funkcije v višini 30 % osnovne plače določene za 56. plačni razred, v skladu s predpisi, ki urejajo plače v javnem sektorju. Ministrstvo bo zagotavljalo varuhu sredstva za nemoteno delovanje, zlasti ustrezen prostor, računalnik, telefon, sredstva za službene poti ter potne stroške. Varuhu pa pripadajo tudi sredstva za raziskave in analize.

Na letni ravni bodo za delovanje varuha potrebna naslednja sredstva: 10.520 € nagrada, letna

uporaba računalnika, tiskalnika licenčnih programov ter vzdrževanja in objav na internetni strani bo znašala 700 €, stroški telefona 200 €, stroški pisarne, vključno z opremo in čiščenjem 5.500 €. Potni stroški prihoda ne delo na letni ravni znašali predvidoma 444 €. Uredba v 4. točki četrtega člena predvideva tudi sredstva za raziskave in analize, ki naj bi na letni ravni znašale do 8.000 €. Skupaj je predvideni letni strošek delovanja Varuha 25.364 €. V normativnem programu Vlade je navedeno, da bo uredba sprejeta do konca leta 2014. Omenjena sredstva pa so predvidena za celoletno delovanje Varuha.

Razmere v verigi preskrbe s hrano so vsako leto slabše. Težave predstavlja predvsem uvedba nepoštenih trgovskih praks in predolgi plačilni roki. Eden od ukrepov za ureditev razmer v verigi preskrbe s hrano, predvsem odpravo nepoštenih praks, je ustanovitev instituta Varuha, ki bo prinesla več koristi, kot pa bodo znašali stroški njegovega delovanja. Varuh, ne bo predstavljal dodatne zaposlitve v državni upravi v smislu dodatnega uradnika, ampak bo imenovan za določen čas, to je za obdobje petih let, njegovo delo pa bo potekalo izven rednega delovnega časa. Pri svojem delu bo medijsko izpostavljen, zato ni realno pričakovati, da bo nekdo opravljal naloge Varuha brez finančnega nadomestila. Pri uvedbi Varuha ne gre za nove finančne obveznosti, ampak za izvajanje Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o kmetijstvu - ZKme-1B (Uradni list RS, št. 26/14), ki je bil v Državnem zboru sprejet v začetku aprila 2014, ko je Vlada RS imela polna pooblastila. Ureditev odnosov v verigi preskrbe s hrano je ena od prioritet Ministrstva za kmetijstvo in okolje.

Pri zagotavljanju ustreznih proračunskih sredstev za delovanje Varuha ni bilo možno opredeliti potrebnih sredstev na kateri od že obstoječih proračunskih postavk ministrstva. Zato je bila sprejeta odločitev, da se za potrebe delovanja Varuha, v času rebalansa ali priprave novega proračuna, odpre nova proračunska postavka, na kateri bodo rezervirana sredstva za njegovo delovanje. Sredstva za delovanje varuha za leti 2014 in 2015 bodo zagotovljena, s prerazporeditvijo sredstev na novo postavko iz proračunskih sredstev Ministrstva za kmetijstvo in okolje.

8. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

DA

(Če je odgovor NE, navedite, zakaj ni bilo objavljeno.)

(Če je odgovor DA, navedite:

Datum objave: 9. 5. 2014

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti,
- občine in združenja občin ali pa navedite, da se gradivo ne nanaša nanje.

Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte):

Upoštevani so bili:

- v celoti,
- večinoma,

- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:

Poročilo je bilo dano .....

Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o ..., kar je navedeno v predlogu predpisa.)

9. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

DA

10. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

DA

mag. Dejan Židan
minister

PREDLOG

EVA: 2014-2330-0112

Na podlagi šestega odstavka 61.e člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 - ZdZPVHVVR in 26/14) izdaja Vlada Republike Slovenije

U R E D B O

o delovanju in financiranju varuha odnosov v verigi preskrbe s hrano

1. člen

(vsebina)

Ta uredba ureja podrobnejše pogoje o delovanju in financiranju varuha odnosov v verigi preskrbe s hrano (v nadaljnjem besedilu: varuh).

2. člen

(delovanje varuha)

- (1) Varuh ima uradne ure na sedežu Ministrstva za kmetijstvo in okolje (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) po vnaprej določenem urniku, objavljenem na spletni strani varuha, v obsegu najmanj štirih ur tedensko.
- (2) Pisne informacije se varuhu pošljejo na sedež ministrstva s pripisom »Za varuha odnosov v verigi preskrbe s hrano«.
- (3) Varuh ima vzpostavljeno spletno stran, kjer so objavljene informacije o delu varuha, zlasti njegove pristojnosti, primeri dobrih poslovnih praks v verigi preskrbe s hrano, urnik in kontaktni podatki.
- (4) Za spremljanje ravnanja deležnikov v verigi preskrbe s hrano varuh lahko naroči ustrezne analize in raziskave, glede na razpoložljiva sredstva iz tretjega odstavka 4. člena te uredbe.
- (5) Delo varuha je za deležnike v verigi preskrbe s hrano brezplačno in zaupno.

3. člen

(poročanje)

Varuh poročilo iz tretjega odstavka 61.d člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 - ZdZPVHVVR in 26/14) pošlje Vladi Republike Slovenije najpozneje do 30. aprila tekočega leta za preteklo koledarsko leto.

4. člen

(financiranje varuha)

- (1) Sredstva, potrebna za delo varuha, zlasti sredstva za zagotovitev prostorov, nagrade, materialnih stroškov za delovanje pisarne, telefon, računalnik in službene poti se zagotovijo v okviru razpoložljivih sredstev proračuna ministrstva.
- (2) Varuh opravlja svojo funkcijo nepoklicno in mu pripada mesečna nagrada za opravljanje funkcije v višini 30 odstotkov osnovne plače, določene za 56. plačni razred, v skladu s predpisi, ki urejajo plače v javnem sektorju.
- (3) V okviru razpoložljivih sredstev iz prvega odstavka tega člena zagotavlja ministrstvo sredstva za raziskave in analize iz četrtega odstavka 2. člena te uredbe.
- (4) Varuh je upravičen do povračila stroškov prevoza na delo in z dela ter povračilo stroškov na službenem potovanju v državi in v tujini kot so določeni za javne uslužbenke.
- (5) Za namen financiranja delovanja varuha, varuh predloži predlog letnega financiranja, ki ga potrdi minister, pristojen za kmetijstvo.
- (6) Varuh mora enkrat mesečno, najkasneje do petnajstega dne v mesecu, pripraviti mesečno poročilo o svojem delu v preteklem mesecu, ki mora vsebovati podatke, na podlagi katerih se obračunajo in izplačajo stroški delovanja varuha.

5. člen

(začetek veljavnosti)

Ta uredba začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-209/2014
Ljubljana, dne 26. 5. 2014
EVA 2014-2330-0112

Vlada Republike Slovenije
mag. Alenka Bratušek
Predsednica

OBRAZLOŽITEV

I. UVOD

V verigi preskrbe s hrano imamo zelo heterogene gospodarske subjekte, kar ima za posledico velika ravnovesja pogajalske moči med pogodbenimi strankami. Nesorazmerje pogajalske moči med pogodbenimi partnerji pa ima za posledico vsiljevanje pogodbenih določb močnejših pogodbenih strank. Eden od pomembnejših ukrepov za odpravo pogajalske premoči je uvedba instituta Varuha odnosov v verigi preskrbe s hrano. Varuh bo deloval v prostorih Ministrstva za kmetijstvo in okolje, ki mo bo zagotovilo tudi sredstva za delovanje ter materialne stroške in sredstva za morebitne analize ali raziskave.

1. Pravna podlaga (besedilo, vsebina zakonske določbe, ki je podlaga za izdajo uredbe)
Pravna podlaga za delovanje varuha je navedena v šestem odstavku 61.e člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 - ZdZPVHVR in 26/14).
2. Rok za izdajo uredbe, določen z zakonom:
61.e člen Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 - ZdZPVHVR in 26/14) ne določa posebnega roka za izdajo uredbe.
3. Splošna obrazložitev predloga uredbe, če je potrebna.
4. Predstavitev presoje posledic za posamezna področja, če te niso mogle biti celovito predstavljene v predlogu zakona.

II. VSEBINSKA OBRAZLOŽITEV PREDLAGANIH REŠITEV

Konkurenčnost deležnikov v verigi preskrbe s hrano se je v zadnjih letih zmanjšala, kar je v določeni meri tudi posledica neurejenih odnosov verigi preskrbe s hrano. Predlagana uredba opredeljuje delovanje in financiranje varuha odnosov v verigi preskrbe s hrano, kar bo povečalo nadzor nad deležniki ter tako vplivalo na odpravo nepoštenih poslovnih praks in izboljšanje konkurenčnosti vzdolž verige preskrbe s hrano.

Varuh odnosov v verigi preskrbe s hrano bo svoje delo opravljal nepoklicno, a bo upravičen do nagrade za svoje opravljeno delo in do povračila potnih stroškov. Spremljal bo ravnanje deležnikov v verigi preskrbe s hrano, objavljaj primere dobrih poslovnih praks, pomagal pri reševanju sporov med pogodbenimi strankami, ki ga bodo za to zaposile, in o svojih ugotovitvah obveščal javnost. Pri svojem delu bo neodvisen in samostojen ter bo ravnal častno in pošteno. Varuha, ki bo užival strokovni in moralni ugled, bo imenovala vlada za obdobje petih let na predlog ministra pristojnega za kmetijstvo, v soglasju z ministrom, pristojnim za trgovino, po predhodnem posvetovanju z deležniki v verigi preskrbe s hrano.

Pri zagotavljanju ustreznih proračunskih sredstev za delovanje Varuha ni bilo možno opredeliti potrebnih sredstev na kateri od že obstoječih proračunskih postavk ministrstva. Zato je bila sprejeta odločitev, da se za potrebe delovanja Varuha, v času rebalansa ali priprave novega proračuna, odpre nova proračunska postavka, na kateri bodo rezervirana sredstva za njegovo delovanje. Sredstva za delovanje varuha za leti 2014 in 2015 bodo zagotovljena, s prerazporeditvijo sredstev na novo postavko iz proračunskih sredstev Ministrstva za kmetijstvo in okolje.

Delovanje varuha bo za deležnike v verigi preskrbe s hrano brezplačno, pri svojem delu pa bo varuh skrbel za varovanje tajnosti osebnih podatkov in poslovnih skrivnosti.